

Merino Veldramklubs

Alle veldramklubs moet voortaan deur Woltoetsburo / Stamboek werk sodat lede wat bv. BLUP doen se data op dieselfde stelsel (Logix) beskikbaar is. Klubs kan ook katalogusse deur Logix laat genereer volgens die standaard formate, 'n opsie wat nie by LNR (Vagtoets) beskikbaar is nie.

Lede wat data laat verwerk by Stamboek, se fooie dek ook die koste indien hulle ramme by klubs inskryf. Lede wat slegs ramme wat hulle by veldramklubs inskryf se data laat verwerk, sal ook vir die R250 Stamboek heffing faktureer word.

Die klub sal geen fooie betaal aan WTB of Stamboek nie, maar slegs vir die katalogus wat opgestel word deur Logix.

Prestasietoets prosedures: Merino veldramklubs

Lees asseblief onderstaande inligting tesame met **Besendings Inligtingsvorm 1** en **Prestasie inligtingsvorm 3** (& 3A vir meer bladsye).

1. Doel van 'n Merino veldramklub

Om potensiële teelramme onder eenvormige kommersiële boerdery-toestande akkuraat te evalueer.

2. Toetsprosedures

Voor inname en inname

· Ouderdom

Om rede die fisiologiese stadium van die ramme 'n groot invloed op hulle prestasie het, word aanbeveel dat die ouderdom van die ramme by inname so na as moontlik by mekaar sal wees. 'n Riglyn is dat ramme by inname nie ouer as ses maande moet wees nie en dat die verskil in ouderdom nie meer as twee maande moet wees nie

· Toelatingsmassa

Daar moet gepoog word om toelatingsmassa so na as moontlik eenvormig te kry, sodat die effek van verskille in behandeling voor toetsing, so klein as moontlik sal wees en word die toelatingsmassa grense dus op **15 kg** vasgestel. Dit kom daarop neer dat die swaarste lammers en die ligste lammers nie meer as 15 kg in liggaamsmassa by toelating sal verskil nie. Gee dus aan voornemende deelnemers 'n aanbevole massa van byvoorbeeld 35 - 50 kg. Lammers wat die maksimum grens van 50 kg oorskrei moet nie afgelaai word nie maar die lammers wat onder die minimum grens van 35 kg afgelaai word, word op risiko van die teler afgelaai aangesien sodanige lammers moontlik nie binne die 20 kg inname massa grense na die aanpassingsperiode sal wees nie

· Aanpassingsperiode

Die lammers wat binne die toelatingsmassa-grense gevallen het, moet so gou as moontlik na toelating geskeer word en daarna onder dieselfde voedings- / omgewingstoestande vir 'n aanpassingsperiode van **30 dae** laat loop word

· Beginmassa

Na afloop van die aanpassingsperiode van 30 dae, word alle lammers se massa geneem op 'n 12 ure leë pensinhoud. (Ingekraalde sonder enige kos- of waterstoestande). Die beginmassa grense word nou op **20 kg** vasgestel. In die praktyk word die swaarste lam se massa geneem en afwaarts aangepas met 20 kg om die

onderste grens te bepaal. Die ligste lammers in die groep wat nou buite hierdie 20 kg grens val, kan in die groep bly en by finale keuring hand-en-oog geëvalueer word en mag ook op ‘n veiling aangebied word. Geen prestasiesyfers van die lammers sal deur S A Stamboek verwerk en beskikbaar gestel word nie

Toetsperiodes

- **Woltoetsperiode**

Die woltoetsperiode van ‘n **minimum periode van 180 dae** begin op dag wanneer lammers geskeer is, net na toelating

- **Liggaamsmassa-toetsperiode**

Die liggaamsmassa-toetsperiode vir bepaling van gemiddelde daaglikse groei (GDT), moet ‘n **minimum van 150 dae** wees en begin op dag wanneer beginmassa geneem is. Die afsluit-liggaamsmassa na afloop van ‘n minimum periode van 150 dae, moet ook op ‘n 12-uur leë-pensinhoud (ingekraalde sonder enige kos- of water-toestande) geneem word. Dit word aanbeveel dat ramme sal groei teen ‘n minimum van 90 gram per dag. *Indien die ramme teen gemiddeld minder as 50 gram per dag gegroeи het, sal geen prestasie data deur SA Stamboek verwerk word nie en sal die volle toets afgekeur word.* Indien ‘n klub se gemiddelde daaglikse toename twee agtereenvolgende jare nie 50 gram per dag haal nie, sal dit aan Merino S.A. gerapporteer word, waarna sodanige Klub sy akkreditasie by Merino S.A. kan verloor

- Dit word aanbeveel dat geen ramme vir watter rede ookal, sonder toestemming van die bestuur, tydens die toetsperiode uit die groep verwijder word nie
- Ramme moet in slegs een bestuursgroep wees en moet te alle tye in dieselfde trop loop en dieselfde bestuur geniet
- ‘n Minimum **toetsgroep-grootte** van **20 ramme** word vereis

3. Insameling van prestasiotoets data

- **Wolmonster**

Die grootte van die midrib-monster moet minstens **30 gram** wees. Neem alle wolmonsters op die korrekte midrib-posisie. Die volledige ID nommer (KKM – Jaar - Volgnommer) moet by elke wolmonster verpak wees

- **Liggaamsmassa**

Beginmassa, asook ‘n afsluitings liggaamsmassa, na verloop van ‘n minimum periode van 150 dae, word benodig. Liggaamsmassas moet in beide voormalde tye op ‘n 12 uur-leë-pensinhoud (ingekraalde toestande sonder enige kos of water) geneem word

- **Vagmassa**

Weeg alle wol (miskloste uitgesluit) tot minstens 0.1 kg akkuraat na afloop van ‘n minimum wolgroei-periode van 180 dae. (Akkurate vagweging is baie belangrik)

- Elke dier se wolmonster, asook ingesamelde data, moet **versend** word na:

Per Pos na:

S.A. Woltoetsburo

Posbus 1867,

way

PORT ELIZABETH

6000 PORT ELIZABETH

Per Koerier na:

S.A. Woltoetsburo

H/v Gomery Ave & University

Summerstrand

6000

S. A. Woltoetsburo se ander besonderhede:

Kontakpersoon: Johan Barkhuizen
Telefoonnummer: 0415036600
e-pos adres: fleece@wtbsa.co.za
web adres: www.wtbsa.co.za

of

Kontakpersoon: Glenda Pietschman
Telefoonnummer: 0415036622
e-pos: glenda.pietschmann@wtbsa.co.za
Faks: 0415832994

Met versending van wolmonsters moet seker gemaak word dat **Besendings Inligting Vorm 1** asook **Inligting Vorms 3 & 3a** volledig **voltooi** word en **tesame met die wolmonsters versend** word. (Hou afskrif in veilige bewaring)

Besendings Inligting vorm 1:

- Alle besonderhede van die klub moet voltooi word – maak seker dat die e-pos adres waarheen verwerkte data gestuur moet word, voltooi is
- Maak seker dat blokkies gemerk word van watter toetse verlang word – aanbeveling is dat blokkies vir veseldikte, skoonopbrengs en stapellengte. gemerk word

Prestasie inligtings vorms 3 & 3a:

- Voltooi **bladsy nommer** en aantal bladsye wat inligting bevat
- Voltooi **naam van klub**
- Voltooi die twee datums waarop diere **geskeer** is
- Voltooi die twee datums (Beginmassa & Afsluitmassa – beide op 12 uur leë pensinhoud) waarop diere se massas **geweeg** is
- Verskaf net 'n **nommer**, in numeriese volgorde, om die aantal diere aan te dui
- Die **dier ID Nommer**, van elke dier soos van toepassing by die ramklub. Om verwarring uit te skakel moet geen toetsnommers van diere in die klub ingestuur word nie.
- Die **begin liggaams massa** van elke dier, tot naaste 0.5 kg, word ingevul
- Die **afsluit liggaams massa** van elke dier, tot naaste 0.5 kg, word ingevul
- Die **ruvagmassa** van elke dier, tot naaste 0.1 kg, word ingevul
- By **graad** veld word die **punte** toegeken vir wol (eerste) en bouvorm (tweede), direk langs mekaar, ingevul

4. **Ontvangs van verwerkte data**

Merino Veldram Klubs sal hulle verwerkte data direk vanaf S A Stamboek terug ontvang en indien daar enige navrae is, skakel asseblief vir Herman Labuschagne by S A Stamboek by die volgende adres:

S A Stamboek
Produksie-aantekening
Posbus 270
BLOEMFONTEIN

Navrae:
Herman Labuschagne:
herman@studbook.co.za

9300 of
Tel. 051-4100900
Faks: 051-4473964
Web: www.studbook.co.za

Kleinvee afdeling
smallstock@studbook.co.za

5. Addisionele inligting:

Wegingsfaktore wat gebruik word is:

1LM + 8SVM – 4VD + 136GDT

- Alle Merinoplan lede moet **ten minste 10 ramme, wat die nageslag is van ten minste 2 vaars is**, by 'n veldramklub toets ten einde S A Stamboek in staat te stel om teelwaardes (EBV's) te bereken en te verskaf
- Nadat indeks inligting (na afhandeling van die toets) beskikbaar gestel is aan die klubs kan die klubs dan die diere se ID nommer koppel aan die toetsnommers van elke ram. Die diere se ID nommers (geen toetsnommers) moet ingestuur word om die uitreiking van gestandardiseerde veilings katalogusse te vergemaklik
- Alle Merino Veldramklub data moet deur die S A Stamboek sentraal verwerk en gestoor word en slegs hierdie resultate mag as amptelike syfers bekend gemaak word

Prestasietoetsing - “Ad hoc” deelnemers

Ad hoc deelnemers is lede wat nie noodwendig elke jaar prestasietoetsing doen nie en / of sonder ouer-rekords, en daarvolgens indekse en prestasiedata ontvang

- Deelnemers het 'n keuse om van WTB / Stamboek (Logix) **of** LNR / Vagtoets (Intergis) gebruik te maak
- Dieselde bepalings t.o.v. fakturering en betalings aan Stamboek en WTB geld soos hierbo uiteengesit. Indien 'n lid bv. slegs laat toets en indekse opstel, sal hy steeds die R250 ledegeld betaal by Stamboek, maar nie ekstra fooie per ooi nie. Hy kan dan ook hierdie inligting in katalogus formaat laat druk direk vanaf Logix. WTB sal hom apart faktureer vir volontledings.
- Geen GDT inligting sal vir *ad hoc* prestasietoetsing beskikbaar gestel word nie
- Om data deur die Vagtoetssentrum te laat verwerk, moet die lid by die LNR geregistreer wees (Sien aansoekvorm). Wolmonsters en prestasiedata word versend na:

Vagtoetssentrum
Privaatsak X529
Middelburg
5900
Tel: 049 842 1113

Logix navrae

Inligting word op Logix gelaai en telers kan dit daarvandaan aflaai, maar 'n handleiding oor die gebruik van Logix moet nog opgestel word. Merino SA kantoor sal voortaan as diens aan lede alle telefoniese navrae oor Logix tydens kantoorure hanteer.

Enige lid mag by die kantoor enkel dier inligting aanvra oor diere op *public domain*, m.a.w. diere wat vir KI beskikbaar, of op veilings aangebied word (nie na die veiling as dit verkoop

is nie), en / of indien die eienaar toestemming aan Merino SA gee daarvoor (skriftelik of telefonies).

Ander belangrike aangeleenthede van Merino SA wat nou gekoppel is aan die doeltreffende funksionering van Veldramklubs en Prestasietoetsprosedures

Die amptelike metode vir die identifikasie van Merino skape

Merino S.A. vereis dat elke Merino wat as stoet gebore is permanent geïdentifiseer sal word met 'n identifikasie nommer wat bestaan uit drie dele nl:

- Registrasienommer van stoet
- Jaar van geboorte
- Volgnommer

Voorbeeld: Reg. Stoet nr   +   Jaar van geboorte   +   Volgnommer = I.D.
                  1832   +   11   +   0123   =
1832060123

Let asseblief daarop dat

- Die dier se identifikasie nommer moet soos bo op alle dokumente aangeteken word
- "Byname" mag nie gebruik word vir identifikasie doeinde nie
- Ramme aangekoop by ander telers behou hulle oorspronklike identifikasie nommers
- Toetsnommers voorsien by Merino Veldram Klubs moet van rekord gehou word om dit te koppel aan die oorspronklike identifikasie nommer vir verwysings doeinde

Punte toekenning vir Wol en Bouvorm

By keuring van skape voordat prestasie data ingesamel word moet 'n wol- en bouvorm punt toegeken word aan alle diere (ramme sowel as ooie – prulle ingesluit). Die toekenning van punte moet behartig word deur 'n geakkrediteerde Merino adviseur maar waar twee of meer telers se diere aanwesig is (by Merino Veldram Klubs), deur twee geakkrediteerde Merino adviseurs. Punte vir wol en bouvorm word as volg toegeken:

1 – 2	Swak
3 – 4	Onder Gemiddeld
5	Gemiddeld
6 – 7	Bo Gemiddeld
8 – 9	Uitstekend

Prestasietoets inligting in veilingkatalogus

Tot dusver was drie amptelike katalogus formate beskikbaar naamlik Volledig, BLUP syfers en Indekse (Sien voorbeeld – addendum).

Lede het verskillende behoeftes wat katalogusse betref bv. vir BLUP-, Veldram- en *Ad hoc*- prestasietoets deelnemers. Verskeie katalogus formate sal via Logix beskikbaar gestel word vir amptelike gebruik vanaf 2013:

- Volledig, met BLUP waardes, indekse en gemete (boekieformaat) en is reeds beskikbaar. Die klub / teler stuur 'n lys met lotnombmers en ooreenstemmende ram ID nommers aan Stamboek waaruit die katalogus genereer word. Dit sal verseker dat data deur 'n geakkrediteerde instansie verskaf word en geverifieer is
- Lyn formate met verskillende opsigte

Bestaande voorskrifte vir katalogus inligting:

Essensieël

- Liggaamsmassa-indeks / afwyking
- Skoonvagmassa-indeks / afwyking
- Veseldikte-indeks / afwyking
- Gemiddelde daaglikse toename (GDT) – indeks / afwyking

Opsioneel

- Veseldikte in katalogus - slegs werklike veseldikte van vag op die skaap tydens die veiling mag gewys word, geneem een maand voorafgaande die veiling
- Seleksie indeks / Relatiewe Ekonomiese Produksiewaarde
- Stapelengte-indeks
- Kartel / Veseldikte afwyking
- Liggaamsmassa met veiling
- Die toets en waarborg van ramme vir geslaggeskiktheid soos deur Merino S.A. aanbeveel
- Ramme wat buite die volgende toetsgrense val weens moontlike data/foute, se indekse word weggelaat uit die katalogus: Indekse **laer as 70 of hoër as 160** behalwe plooitelling en GDT

Meriete ramme

- Huishoudelike aangeleentheid volgens die diskresie van Veldramklub/bestuur
- Meriete ramme moet egter volgens beskikbare prestasie-toets resultate 'n minimum seleksie indeks persent van 100 behaal

Silwer meriete ramme

- Alle Silwer meriete sertifikate word deur Merino S.A. uitgereik
- Die boonste 20% van alle ramme in die toetsgroep kom volgens rangorde in aanmerking vir Silwer meriete status
- Uit bovermelde groep (boonste 20%) moet 'n ram ook aan elk van die vereistes voldoen ten opsigte van Seleksie-, Liggaamsmassa-, GDT-, Skoonvagmassa- en Veseldikte indekse, asook vir plooitelling, prulfoute, visuele beoordeling en toetsgroep grootte, ten einde Silwer meriete status te verwerf (Sien addendum bl. 19)
- Silwer meriete ramme word slegs met finale keuring, deur 'n minimum van twee Merino SA adviseurs, albei gelykydig teenwoordig, aangewys en kan daar onder geen omstandighede addisionele Silwer meriete ramme by 'n latere geleentheid aangewys word nie
- Alle ramme wat aan prestasietoetsing onderworpe was en aan bovermelde vereistes voldoen, kan as Silwer meriete ramme aangewys word. Dit sluit ramme op 'n spesifieke plaas of produksieveiling ens. in
- Voorsien die Merino S.A. kantoor so spoedig moontlik na finale keuring van Silwer meriete ram inligting, op die amptelike vorms, ten einde toepaslike sertifikate tydig uit te reik
- Alle data moet sentraal deur SASB verwerk en gestoor word om vir Silwer meriete status te kwalifiseer

Ander belangrike aangeleenthede van Merino SA wat nou gekoppel is aan die doeltreffende funksionering van die Merinoplan

Die “Shepherd” Rekenaarprogram

Die neem van rekords van individuele diere is nie alleen duur nie, maar neem ook baie tyd in beslag. Die doel hiervan moet dus wees om maksimum bruikbare inligting in te samel en hierdie inligting dan effektief te gebruik. Ordelike rekordhouding begin op die plaas. Om hierdie proses te vergemaklik, asook om waarde tot bestaande inligting te voeg, is die “Shepherd” rekenaar program spesifiek vir kleinveetelers ontwikkel en voldoen aan die volgende vereistes:

- Plooibaarheid om aan verskillende behoeftes te voldoen
- Elektroniese instuur en ontvang van data
- Gereelde opdatering om nuwe tegnologie te benut

Standaard inspeksie procedures vir alle amptelike Merino veilings

Die amptelike inspeksievorms soos voorsien deur Merino SA moet voltooi word by alle amptelike veilings waar ramme en/of ooie onder beskerming van Merino SA aangebied word. Amptelike veilings sluit in: Produksie-, Groep produksie-, Veld ram- asook Herfs/Lente ram veilings

- Die inspeksie moet behartig word deur ten minste twee geakkrediteerde Merino adviseurs
- ‘n Teler(s) mag Merino adviseurs van sy / hul keuse gebruik
- Reëls van toepassing op publisering van data per veilings katalogus moet streng nagekom word
- BLUP Silwer en Silwer meriete ramme mag slegs tydens finale inspeksie aangewys word
- Die besluite van geakkrediteerde Merino adviseurs is bindend en geen appéL mag teen enige besluit ingedien word nie
- Die voltooiing van inspeksie verslae asook aansoekvorms vir goedkeuring van Silwer meriete en BLUP Silwer meriete ramme op goedgekeurde vorms (beskikbaar by Merino SA kantoor), moet so spoedig moontlik na inspeksie aan Merino S.A. kantoor gestuur word vir kontrole, verifiëring en uitreiking van sertifikate

Aansoek moet die volgende insluit:

- Prestasie of BLUP data (EBV's) van kwalifiserende ramme
- Analise verwysingsnommer / datum
- Telers en veilingsbesonderhede
- Onderteken deur Merino adviseurs wat inspeksie uitvoer

Reëls van toepassing op die publisering van BLUP en Prestasietoets data per veilings katalogus

Die teler / verkoper en betrokke afslaer kom tydens ondertekening van die veilingsmagtiging ooreen op 'n datum waarop die volgende inligting aan die afslaer deurgegee sal word ten einde die tydige en volledige opname van data per amptelike veilingskatalogus te verseker:

Die volgende inligting moet deur alle telers verskaf word.

- Geregistreerde teler besonderhede en adres

- Geregistreerde Merinostoet besonderhede en nommer
  - Skeerdatum/s van toepassing op diere onder die hamer
  - Inenting(s) en behandeling(s) ontvang
  - Lotnompers met ooreenstemmende dier ID nompers soos amptelik in gebruik
  - Algemene inligting bv. beknopte stoetgeskiedenis, teeldoelwitte en kuddeprofiele.
- Addisioneel tot bogenoemde sal die volgende deur telers wat Prestasietoets en deelneem aan die nasionale Merino BLUP program verskaf word. Dit sluit Merino Veldramklubs in.
- Die analise verwysingsnommer en datum van toepassing op die datastel ten einde die onafhanklike verwerking en egtheid van inligting te staaf asook vir verifikasie doeleteindes. Hierdie nommer en datum moet op die voorblad van alle katalogusse van toepassing aangebring word.
  - BLUP en/of prestasiedata asook veseldikte inligting wat aan die voorgeskrewe vereistes van Merino S.A. voldoen

Sou dit wel gebeur dat enige foute in die katalogus voorkom of die korrekte gegewens nie dadelik beskikbaar is nie, moet dit per addendum tot die katalogus op die dag van die veiling aan voornemende kopers beskikbaar gestel word

Die **Teler / Verkoper** is verantwoordelik en aanspreeklik vir die korrektheid van die inligting in die katalogus, in besonder syfers wat kopersbesluite mag beïnvloed en daarom is die Teler / Verkoper dus verantwoordelik om toe te sien dat alle amptelike veilingskatalogusse hetsy voor of na die veilingsdatum aan die kantoor van Merino S.A. gestuur word vir kennisname, verifikasie en argief doeleteindes.

Die Teler / Verkoper is verder ook verantwoordelik om toe te sien dat toepaslike foto(s), geneem word en met byskrifte versend word na die kantoor van Merino S.A. binne een maand na die veiling

Dit is die verantwoordelikheid van die **Afslaer** om:

- Die invul van die Merino S.A. veilingsvorm te hanteer en toepaslike inligting te versend na die kantoor van Merino S.A. binne een maand na die veiling
- In samewerking met Merino SA twee Merino adviseurs beskikbaar te stel om namens Merino S.A. by die veiling op te tree